

O G Š
Ivana
Zajca

Glazbeni spomenar Dore Pejačević

koncert učenika i učitelja

UREDNICI

Ana Lucić, prof. mentor

Tomislav Margeta, prof. mentor

LIKOVNO OBLIKOVANJE

Katarina Matković - KHEI

ORGANIZATOR

Osnovna glazbena škola Ivana Zajca

16. studenoga u 19 sati

Institut Liszt –

Mađarski kulturni centar Zagreb

PROGRAM

1 *Zašto?*, op. 13
U lovu je mjesec na sunce iz ciklusa *Sedam pjesama*, op. 23
Nina Surian, sopran
Ana Lucić, klavir

2 *Leptir*, op. 6
Marija Tokić, klavir, V. r.
učiteljica: Nina Opašić Moharić, prof. mentor

3 Romanza za violinu i klavir, op. 22
Antonija Čolakić, violina, V. r.
učiteljica: Biserka Pešut, prof.
uz klavir: Tomislav Margeta, prof. mentor

4 *Pjesma gondolijera*, op. 4
Ana Svirac, klavir, IV. r.
učitelj: Tomislav Margeta, prof. mentor

5 *Đurđice* iz ciklusa *Život cvijeća*, op. 19
Dora Duplančić, klavir, VI. r.
učiteljica: Ivana Bedenik, prof.

6 *Vjerujem, dragi* iz ciklusa *Četiri pjesme*, op. 30
(obrada za violinu i klavir)
Elizabeta Mirta Babić, violina, IV. r.
učiteljica: Tadea Filipa Janković, prof.
uz klavir: Tomislav Margeta, prof. mentor

7 *Pjesma bez riječi*, op. 5
Kaja Boras, klavir, III. r.
učiteljica: Ivana Bedenik, prof.

8 *Potočnica* iz ciklusa *Život cvijeća*, op. 19 (obrada za gitaru)
Petra Stojaković, gitara

9 Menuet, op. 7
David Mileusnić, klavir, V. r.
učitelj: Tomislav Margeta, prof. mentor

10 *Ruža* iz ciklusa *Život cvijeća*, op. 19
Zvonimir Matošević, klavir

11 Sonata za violončelo i klavir u e-molu, op. 35,
I. *Allegro moderato*
Vanda Palčić, violončelo
Tomislav Margeta, klavir

• • • PAUZA • • •

12 Canzonetta za violinu i klavir, op. 8
Kristina Raković, violina, VI. r.
učiteljica: Nina Mihaliček, prof.
uz klavir: Zvonimir Matošević, prof.

- 13** *Grazioso* iz ciklusa *Hiroviti valceri*, op. 28
Una Spasojević, klavir, V. r.
učitelj: Tomislav Margeta, prof. mentor
- 14** Sonata za violinu i klavir u D-duru, op. 26, *Prolječna*,
I. *Allegro*
Tadea Filipa Janković, violina
Tomislav Margeta, klavir
- 15** *Ljubica* iz ciklusa *Život cvijeća*, op. 19
Franka Barun, klavir, V. r.
učiteljica: Vlasta Marijan, prof. mentor
- 16** Uspavanka, op. 2
Mislav Antunović, gitara, VI. r.
Magdalena Prokop, gitara, VI. r.
učiteljica: Petra Stojaković, prof.
- 17** *Molba* iz ciklusa *Maštanja*, op. 17
Matija Pojatina, klavir, IV. r.
učiteljica: Ivana Bedenik, prof.
- 18** *Pjesma bez riječi*, op. 10
Harmonikaški trio:
Toma Biondić, III. r.
Slavko Biondić, V. r.
Divja Matijašević, VI. r.
učitelj: Dejan Čolja, prof.
- 19** *Ljiljan* iz ciklusa *Život cvijeća*, op. 19
Ire Kang, klavir, V. r.
učiteljica: Željka Serdarušić, prof. savjetnik
- 20** *Moderato* iz ciklusa *Hiroviti valceri*, op. 28
Filip Brkičić, klavir, IV. r.
učiteljica: Željka Serdarušić, prof. savjetnik
- 21** Sonata za violinu i klavir u b-molu, op. 43, *Slavenska*
(obrada Zahirović-Négrerie),
I. *Allegro con anima*
Iva Primorac, flauta
Tomislav Margeta, klavir

— *Dora Pejačević*

Maria Theodora Paulina Sophie von Lumbe, poznatija kao Dora Pejačević, rođena je 10. rujna 1885. godine u Budimpešti, u obitelji hrvatskog grofa Teodora Pejačevića i mađarske grofice Lille Vay de Vaya. Odrasla je u dvorcu Pejačević u Našicama, gdje je stekla prvu glazbenu poduku i kuda će se tijekom života često vraćati, tražeći mir i inspiraciju za skladanje u omiljenom joj paviljonu pored jezera.

Tijekom života u Našicama bila je podučavana od strane privatnih učitelja, a nakon preseljenja u Zagreb, zbog banske časti oca Teodora, poduku je nastavila u školi Hrvatskog glazbenog zavoda. Kad je postalo jasno da Dorin interes prema glazbi prerasta okvire aristokratske razbibrige, obitelj joj je omogućila usavršavanje u inozemstvu, ponajviše u Dresdenu i Münchenu.

Kao mlada plemkinja, koja se u svoje doba (potkraj 19. i početkom 20. stoljeća) kretala europskim kulturnim središtima (Budimpešta – Zagreb – Beč – Pariz – London – Rim – Dresden – München), imala je priliku stupiti u kontakt sa značajnim intelektualcima i umjetničkim ličnostima poput Karla Krausa, Alice Ripper i Rainera Marie Rilke.

Premda je često kritizirala vlastiti stalež, neprestano naglašavajući potrebu za radom i odbacivanjem površnog i lagodnog stila života, njezin povlašten aristokratski status pomogao joj da se ostvari kao profesionalna skladateljica, unatoč predrasudama tadašnjeg vremena prema ženama i njihovoj ulozi u društvu.

Skladateljčin doprinos hrvatskoj glazbenoj baštini je dragocjen, a iza sebe je ostavila 58 opusa, među kojima se ističu Klavirski koncert u g-molu, op. 33, prvi hrvatski klavirski koncert te Simfonija u fis-molu, op. 41, prva moderna hrvatska simfonija uz onu Franje Lučića, dovršena iste, 1917. godine.

Nakon udaje za austrijskog plemića Ottomara von Lumbe živjela je u Münchenu, gdje je i preminula 5. ožujka 1923., u dobi od samo 37 godina, nedugo nakon rođenja svog prvog djeteta. Prema vlastitoj želji, sahranjena je u Našicama izvan obiteljske grobnice.

O skladbama

Uspavanka, op. 2 prva je sačuvana skladba mlade, tada dvanaestogodišnje skladateljice, čije je obilježje utjecaj romantičnih uzora poput Edwarda Griega, njoj tada omiljenog skladatelja. Premda su njena prva djela pisana u salonskoj maniri, u njima se već prepoznaje stil autentične skladateljske ličnosti.

Kao punoljetna skladateljica, Dora Pejačević napisala je klavirski ciklus **Maštanja, op. 17**, u kojemu po uzoru na skladatelja Roberta Schumanna naslovima dočarava različita raspoloženja i duševna stanja. Osam stavaka ciklusa **Život cvijeća, op. 19**, nose nazive po cvjetovima, a njihov je poredak povezan sa prirodnim ciklusom cvata cvijeća od proljeća do jeseni. **Hiroviti valceri, op. 28**, treći je klavirski ciklus te je posvećen skladateljčinom profesoru Percyju Sherwoodu. Sadrži stavke plesnog karaktera, nadahnute valcerima Frederica Chopina.

Dora Pejačević bila je podjednako dobra pijanistica i violinistica te je violini posvetila niz kraćih skladbi i dvije opsežnije sonate. **Canzonetta za violinu i klavir, op. 8**, mladenačko je djelo dok su **Romanza za violinu i klavir, op. 22**, i **Sonata u D-duru za violinu i klavir, op. 26**, zrelija ostvarenja puna svježine i poleta. **Sonata u b-molu za violinu i klavir, op. 43**, tmurno je, ali strastveno djelo koje nastaje za vrijeme Prvog svjetskog rata, prilikom kojeg skladateljica radi kao bolničarka, što je i utjecalo na promjenu glazbene estetike njenih djela. **Sonata u e-molu za violončelo i klavir, op. 37**, zrelo je ostvarenje kasnoromantičarskog stila s dugim melodijskim linijama i zgusnutim harmonijskim slogom, a skladano je u tonalitetu e-mola, kao i sonata Johannesa Brahmsa, jednog od njenih velikih skladateljskih uzora.

Važno mjesto u opusu Dore Pejačević zauzima vokalna lirika, kojoj se kontinuirano posvećivala tijekom cijelog stvaralačkog vijeka. Solo pjesma **Zašto?, op. 13**, mladenačko je djelo ljubavne tematike u kojem je skladateljica uglazbila vlastiti tekst, a pjesme **U lovu je mjesec na suncu, op. 23** i **Vjerujem dragi, op. 30**, dio su zrelih ciklusa nastalih u vrijeme skladateljčina oduševljenja glazbom Richarda Wagnera.

“Zapravo sam samo tjelesno ovdje, sve što u sebi osjećam kao življenje i doživljavanje lebdi iznad prisutnoga i vidljivoga i u nekoj dubokoj i lijepoj beskonačnosti vidim u zrcalu svoga osjećanja pokretačke snage u liku ljubljenih bića i tisuće sjećanja izranja poput vodenevjetova na glatkoj površini jezera. U tu beskonačnost osjećaje slijede i misli i tamo promišljam svoje najbolje, jer sve što je dobro i veliko izrasta iz ljubavi. Odlebdjevši u taj najnevidljiviji svijet najosobnije unutarosti, postajem tek tada posvema svoje Ja, i to Ja, koje se tada u toj nebeski dalekoj skrovitosti osjeća previše ispunjeno sobom samim, traži izraz, traži odterećenje od toga visokog duševnog pritiska, koji je sam po sebi neka vrsta oduševljenja – i to se oslobođenje ostvaruje kada nastaje skladba!”

— Dora Pejačević

ZAGREB, 2023.

www.ogs-ivanazajca.hr